

Nog steeds Joods en historisch, n

De trap naar de Nieuwe Synagoge.

Frisse kleuren, frisse mensen

MICHAEL Wattimena loopt de hele ochtend al rond met een grote pot gele verf en een minuscuul klein penseeltje: "Om de drui-pers weg te werken." Wattimena en zijn collega's schilderden de nieuwe bewegwijzering en de tunnel tussen het mediacafé en het auditorium felgeel.

Die bewegwijzering valt volgens de schilder niet meer te missen, maar toch moet hij soms nog wel een verdwaalde bezoeker op weg helpen.

"Het blijft een ingewikkeld gebouw, maar ik loop dan graag even met ze mee."

De inrichting van het nieuwe Joods Historisch Museum valt vooral op door zijn open opstellingen en frisse kleuren. Geel, vooral veel geel. Werklui waren deze week nog druk bezig de laatste hand te leggen aan de verbouwing.

Volgens UN Studio, het architectenbureau dat verantwoordelijk was voor het project, moet de kleur voor het publiek als een 'herkenningpunt en geheugensteuntje' dienen.

En het werd hoog tijd dat zo'n herkenning er kwam, stelt architect Hans Wassink: "Bezoekers wilden voorheen de weg nog wel eens kwijtraken in het complexe gebouw. Door de verschillende kleuraccenten is het gebouw voor de bezoeker nu beter afleesbaar."

UN Studio had de eer de vier synagogen die het museum telt, te verbouwen, te renoveren en opnieuw in te richten. Wassink

vertelt hoe UN Studio meer samenhang wilde creëren, maar ook het unieke karakter van de vier totaal verschillende synagogen juist probeerde te behouden: "Door het gebruik van materiaal en kleuren straalt het geheel een soort rust uit, een eenheid. Aan de andere kant wordt het eigen karakter juist versterkt, doordat we vaste tentoonstellingen en ontwerpers hebben weten te koppelen aan de verschillende synagogen. De verschillende kleuren, zoals geel in de tunnel, versterkt dit effect."

"Frisse kleuren, frisse mensen hè. Net zoals de mensen die hier werken."

Guus, al een jaar of drie suppoost bij het JHM, zegt het gek-scherend, maar is serieus over zijn band met het museum.

Ook al heeft hij dan geen Joods bloed – dat geldt voor nog 48 van de zestig mensen die bij het JHM werken – de affiniteit is er wel degelijk. Guus: "Wij Amsterdammers hebben toch altijd al wat gehad met de Joden. Eigenlijk zijn wij ook een beetje Joods."

Een man van de technische dienst kijkt buiten tevreden naar de gerenoveerde gevel: "Het is een heel werk geweest, maar het is allemaal heel mooi geworden." Hij vertelt dat hij er al vanaf het begin van de verbouwing bij was en zegt dan ook 'heel blij' te zijn dat het af is.

Alleen: "De lockers in de garderobe, die houden het niet lang meer. Slecht materiaal."

Maar dat is dan ook het enige.

De verbouwing van het Joods Historisch Museum is morgen officieel voltooid. Het werd persoonlijker, met meer aandacht voor het nu én de geschiedenis: 'We zijn meer dan alleen een oorlogsmuseum.'

tekst **MARIANNE LAMERS**
foto's **FLORIS LOK**

MAAR ZEVEN van de 111 bladzijden tellende nieuwe museumgids van het vernieuwde Joods Historisch Museum (JHM) gaan over de Tweede Wereldoorlog, de rest gaat over de Joodse cultuur en geschiedenis. Het museum wil hiermee een nieuwe fase ingaan, zegt directeur Joël Cahen: "Hoewel het museum ook een eerbetoone is aan de weggevoerde en vermoorde Joden, is het geen oorlogsmuseum. De oorlog staat natuurlijk wel centraal, maar we tonen deze nu zoals hij is; in de context van de rest van de Joodse cultuur en geschiedenis."

Al eerder opende het museum de nieuwe entree, het Kindermuseum, het Museumcafé, de Museumshop en de vaste opstellingen over de geschiedenis van Nederlandse Joden van 1600 tot 1900 in de Grote Synagoge. Nu gaat dan ook het laatste deel open na de grootscheepse verbouwing die het museum zeven jaar geleden begon.

Het publiek kan vanaf morgen het klapstuk van de verbouwing bewonderen: in de uitgegraven kelder van de Nieuwe Synagoge worden een ruimte met klimaatbeheersing voor fotoexposities – het Prentenkabinet genaamd – en een auditorium voor lezingen en films geopend. Daarnaast zijn in de Nieuwe Synagoge drie projecties van zes bij zes meter te zien waarop in oude filmbeelden de Joodse geschiedenis van 1900 tot nu verteld wordt. De afronding van de verbouwing wordt ingeluid met twee fototentoonstellingen, van Robert Capa en Eva Besnyö.

Een beter en opener historisch overzicht: 'actueler en persoonlijker' wil het JHM zijn voor zijn bezoekers. Zo kan het publiek twee

De Nieuwe Synagoge. De houten panelen voor de ramen zijn vervangen door p

maal in de week in het auditorium terecht voor lezingen, films en boekpresentaties – van Joodse én Palestijnse makers. Dat laatste was tien jaar geleden nog ondenkbaar, zegt Daniël Bouw, voorlichter en

voormalig rondleider van het museum: "Mensen zijn genuanceerder gaan denken." Het JHM kan dit doen, omdat het geen oordeel velt over het Joods-Palestijns conflict, zegt hij: "Wij concentreren ons alleen op de culturele implicaties ervan, niet op de politieke gevolgen." Wel zal de nadruk blijven liggen op de Joodse kant. Bouw: "Het blijft natuurlijk een Joods museum."

Bouw vertelt hoe tot een aantal

OOK PALESTIJNSE PRESENTATIE IS NU MOGELIJKHEID

Een bezoeker kijkt naar minder bekend werk op de expositie van foto's van Eva Besnyö.